

DEN HÅR SKRIFTEN är resultatet av det tredje året av projektet "1+3" och som genomförts av "Fritidsforum - Sveriges Fritids- och Hemgårdar" med stöd av MUCF (Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor). Boken ger handfasta exempel på vilka förutsättningar, förhållningssätt och konkreta aktiviteter som fungerar som framgångsfaktorer i lokal samverkan mellan föreningar och kommuner kring barn och ungas fritid och hur man genom samverkan når oorganiserad ungdom. De verksamheter som bidrar är Lindängens Allaktivitetshus i Malmö, Vivallagården i Örebro, Stenhagens fritidsgård i Uppsala samt Kedjans aktivitetssentrum i Ersboda i Umeå.

SKRIFTEN RIKTAR SIG till såväl beslutsfattare som fritidsledare och aktivitetsledare inom såväl kommunal fritidsverksamhet som i ideella föreningar och till alla andra som är intresserade av att i samverkan vara med och bygga upp en god och hållbar fritidsverksamhet för barn och unga. Vår förhoppning är att ni ska finna såväl inspiration som kunskap utifrån dessa exempel.

Fritidsforum

Riksförbundet Sveriges fritids- och hemgårdar

John Nordh & Staffan Lindqvist

1+3=5

Om framgångsfaktorer i lokal samverkan mellan föreningar och kommuner kring barn och ungas fritid

1+3=5

John Nordh & Staffan Lindqvist

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

INLEDNING 4

VIVALLA FRITIDSGÅRD, ÖREBRO 6

Träffa kompisar är det viktigaste	14
Vägen till många aktiviteter går genom lådan	18
Ramyar och Lejla bakar hela vägen till Stockholm	22
Malika har utvecklat basketen i Vivalla	24
Framgångsfaktorer Örebro	28

ALLAKTIVITETSHUSET LINDÄNGEN, MALMÖ 32

Inga recept är för avancerade på After School	38
Roliga timmen skapar förebilder	42
Bakning populärt bland både tjejer och killar	48
Utställningen krävde hårt arbete	54
Frukostklubben en bra start på skoldagen	58
Framgångsfaktorer Malmö	64

STENHAGENS FRITIDSGÅRD, UPPSALA 66

"Vi är som en stor familj"	72
Bollintresset ökar i gymnastikhallen	76
"Vi har hittat en form som når många"	80
Japansk seriekultur flyttar in	84
Gemenskap genom musik	88
Föreningsbildande som skolarbete	92
Framgångsfaktorer Uppsala	96

KEDJANS AKTIVITETSCENTRUM OCH FRITIDSGÅRDEN ATHENA, UMEÅ 100

Många har lärt sig något av tävlingen	106
Bland garn och grammatik	110
En plats för idrott och umgänge	116
"Det blir ofta att man dygnar"	120
Framgångsfaktorer Umeå	126

AVSLUTANDE SAMMANFATTNING 128

INLEDNING

MUCF. Över 40 goda exempel på samverkan valdes ut bland dessa organisationers medlemmar och såväl lokala diskussionsträffar som tre nationella träffar genomfördes. Utifrån dessa möten och samtal identifierades följande framgångsfaktorer och hinder i samverkansarbetet:

Framgångsfaktorer

- Den personliga relationen
- Ömsesidigt beroende
- Etablerade verksamheter och personer

Hinder

- Personberoende
- Beroende och bevisbörd
- Höga trösklar

Från Fritidsforums sida ville vi efter dessa två åren ytterligare fördjupa och konkretisera kunskaperna kring hur man får till stånd en god samverkan och hur man i samverkan kan nå organiserad ungdom. Därför har vi nu genomfört ett tredje år där vi valt ut fyra geografiskt väl spridda lokala exempel från vår organisation där man har såväl en framgångsrik verksamhet som en lyckad samverkan, från Malmö i söder till Umeå i norr.

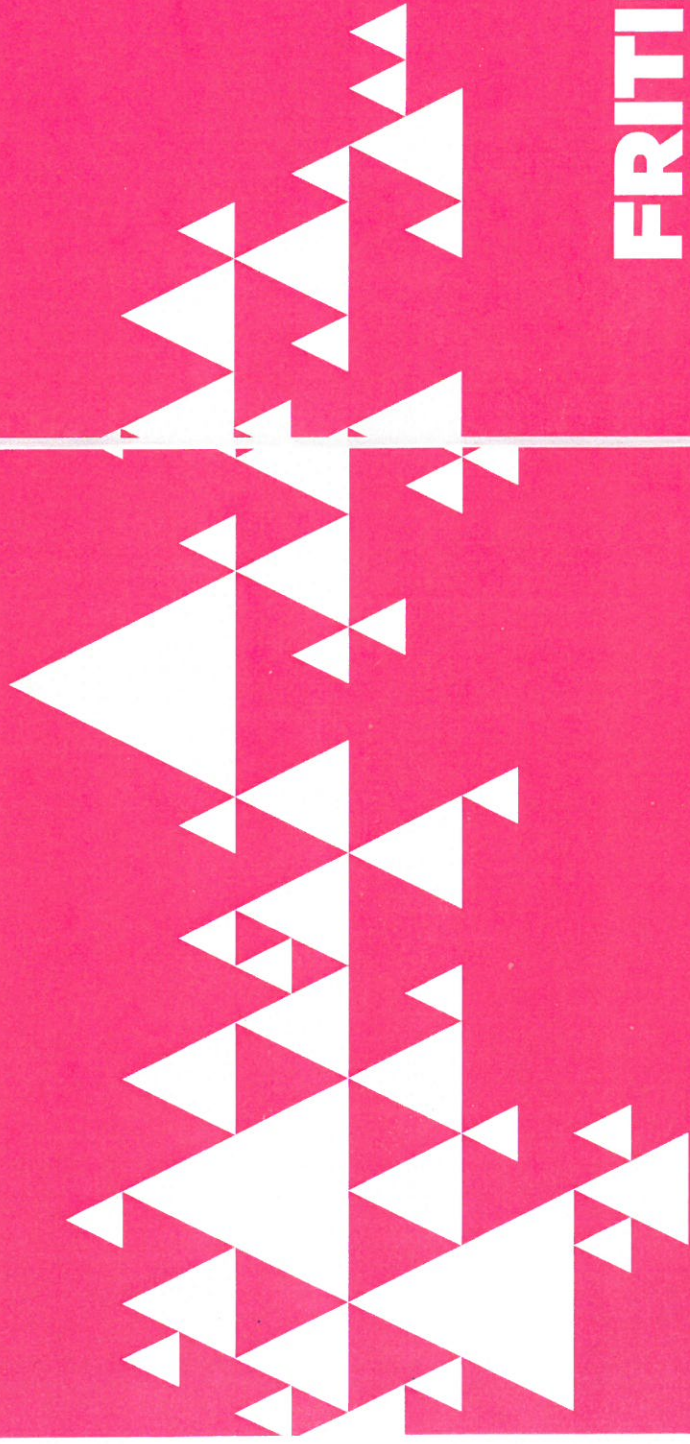
De verksamheter vi utgår från i den här skriften är Lindängens Allaktivitetshus i Malmö, Vivallagården i Örebro, Stenhagens fritidsgård i Uppsala samt Kedjans aktivitetscentrum i Ersboda i Umeå.

Skriften riktar sig till såväl beslutsfattare som fritidsledare och aktivtetsledare inom såväl kommunal fritidsverksamhet som i idéella föreningar och till alla andra som är intresserade av att i samverkan vara med och bygga upp en god och hållbar fritidsverksamhet för barn och unga. Min förhoppning är att ni ska finna såväl inspiration som kunskap utifrån dessa exempel.

Staffan Lindqvist
Projektledare 1+3

Den här skriften är resultatet av det tredje året av projektet "1+3" och som genomförs av "Fritidsforum – Sveriges Fritids- och Hemgårdar" med stöd av MUCF (Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor). Boken ger handfasta exempel på vilka förutsättningar, förhållningssätt och konkreta aktiviteter som fungerar som framgångsfaktorer i lokal samverkan mellan föreningar och kommuner kring barn och ungas fritid och om hur man genom samverkan når organiserad ungdom.

De första två årens arbete resulterade i rapporten "Lokal samverkan – ett relationsdrama" (Bivald & Cardell, 2013). 1+3-projektet koordineras under dessa första två år av Sektor Tre, som är en tankesmedja för det civila samhället. Sektor Tre är numera nedlagd men rapporten finns fortfarande att beställa på www.sektor3.se. Övriga deltagande organisationer var Biblioteksförbundet, Sveriges Musik- och Kulturskolor, KFUM samt Fritidsforum och projektet finansierades av

VIVALLA FRITIDSGÅRD, ÖREBRO

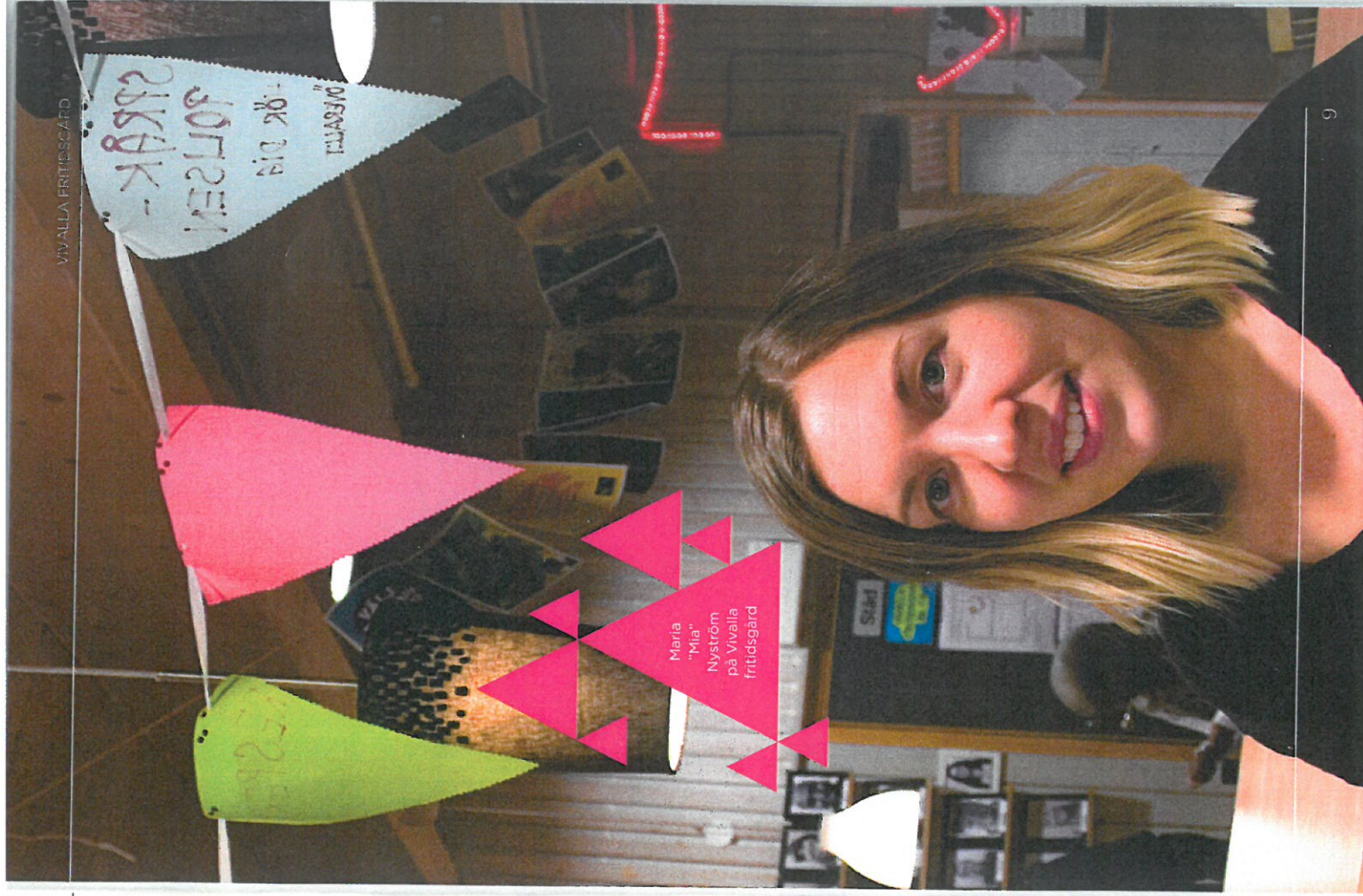
På Vivalla fritidsgård ser man det tydliga politiska uppdraget att samverka med föreningslivet som en viktig framgångsfaktor för att nå oorganiserade ungdomar. Men hur lyckas man med uppgiften? Enligt biträdande fritidsgårdschef Maria Nyström finns det många svar på frågan. Ett av dem lyder: "Fest istället för möte".

VIVALLA ÄR ETT BOSTADSOMRÅDE i Örebro med cirka 8 500 invånare, varav ungefär 2 500 är barn och ungdomar. Det finns runt 850 föreningar i området men trots det är organisationsgraden ganska låg. Vivalla har en hög arbetslöshet och anses vara ett socialt utsatt område. Barnfattigdomen är också hög enligt en rapport från Röda korset.

I mitten av stadsdelen, nära Vivalla centrum, ligger Vivalla fritidsgård dörr i dörr med Vivallaskolan. För några år sedan fick fritidsgården ett uppdrag från politiken att samverka med det civila samhället och att genom fritidsklubben aktivt arbeta för att få barnen att gå med i föreningar. Fritidsledarnas uppgift blev därmed i hög utsträckning att koordinera och samordna föreningsaktiviteter.

Denna medvetna satsning från kommunen innebar bland annat också att alla föreningar som bidrog till en utveckling av området skulle få gratis lokaler. I början kändes det lite motigt för fritidsgårdens personal eftersom de inte visste vilka vinster det skulle innebära för dem, berättar Maria "Mia" Nyström.

– Det kändes mest som att vi bara lånade ut våra lokaler. Men den stora vändningen kom med målsättningen att fritidsklubben skulle

Maria
"Mia"
Nyström
på Vivalla
fritidsgård

bidra till att få fler barn att bli aktiva i föreningslivet. Då blev vi tvungna att ta in externa aktörer i vår verksamhet för att lyckas, säger hon.

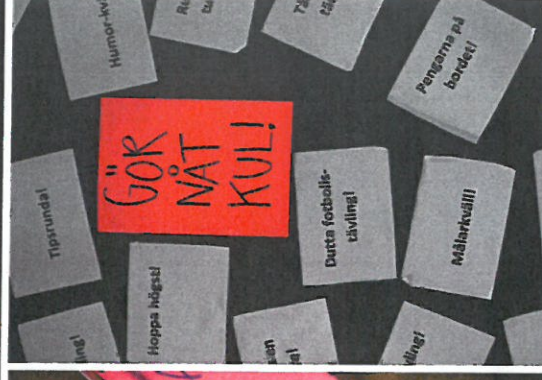
Det blev starten på ett samarbete med en mängd olika aktörer och i dag utförs en stor del av fritidsklubbens aktiviteter av föreningar. De två viktigaste samverkansorganisationerna är Studieförbundet Bilda och Örebro Multi Basket Klubb som fritidsgården har samarbetat med under många år. Att föreningarna i

området har fått låna kommunens idrottshallar gratis ser Mia som en viktig framgångsfaktor för att kunna nå oorganiserade ungdomar.

– För idrottsföreningarna är det fantastiskt, det har gett dem möjlighet att växa och få barn och ungdomar att komma in i föreningslivet. Hade lokalerna kostat hade till exempel basketföreningen kanske aldrig utvecklats till vad den är i dag, säger hon.

För fritidsgården har detta i sin tur inneburit att man har kunnat knyta nyckelpersoner till sin verksamhet. Ett exempel på detta är Vivallabon Malika Boullala som är ordförande för Örebro Multi Basket Klubb (som vi får möta senare i detta kapitel). Malika har lagt ner mycket tid på föreningen vilket har lett till att hon har blivit anställd på fritidsgården som basketutvecklare och fritidsledare. Något som har gynnat fritidsgårdens verksamhet.

– Fritidsgården har ett stort förtroende bland de som bor i Vivalla och Malika har en stor del i det. Är Malika med och arrangerar en verksamhet så kommer det många fler ungdomar. Dessa nyckelpersoner med förankring i området är jätteviktiga för vår verksamhet, säger Mia. En annan framgångsfaktor är att de olika aktörerna i området har en förståelse för varandras verksamheter. Eftersom Vivalla är så förningstät är det extra viktigt att så många som möjligt är på samma bana, berättar Mia. För att lyckas med det är man med i Områdesgruppen där olika aktörer såsom skolan, öppna förskolan, folktandvården,

näringslivet, biblioteket, fritidsgården och föreningar träffas en gång i månaden och utbyter information. Ett annat och kanske ännu viktigare sätt att få till denna ömsesidiga förståelse för varandra har varit att ställa till med fest i området. Eventet Familjefesten, är numera en välkänd och uppskattad händelse som går av stapeln en gång per termin.

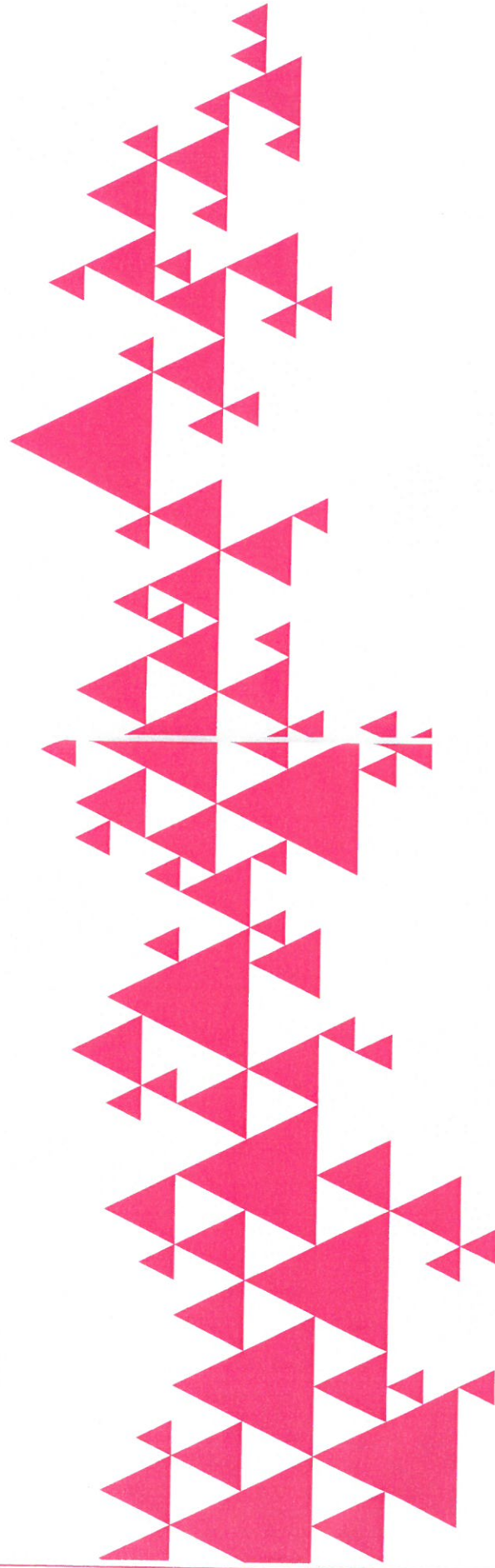
- Det var svårt att skapa ett intresse för informationsmöten så därför började vi köra med fest istället. Det är något positivt som lockar många. Man träffas, har kul tillsammans och vi visar upp vår verksamhet på samma gång, det är jättebra, säger Mia och fortsätter:

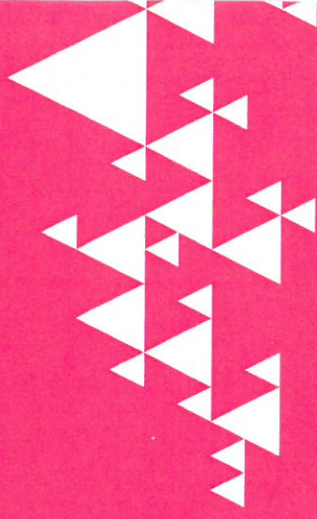
- Det kommer flera hundra personer och därför har vi kunnat locka dit föreningar som kommer och hjälper till och marknadsför sig själva på samma gång. Även många som bor i området, både ungdomar och föräldrar, hjälper till. Vi har sett att en del föreningar som tidigare

inte har varit så intresserade av att samverka har blivit det efter att ha deltagit i Familjefesten.

En annan viktig framgångsfaktor som Mia nämner är att Örebro kommun ger 500 kronor i bidrag per elev och termin för ungdomar mellan tretton och nitton år att betala avgiften för kulturstudiecirkel med. Enligt Mia har detta lett till att fler ungdomar har kunnat delta i aktiviteter, oavsett vilka ekonomiska förhållanden de lever under.

- Bidragspengarna brukar täcka hela kostnaden för avgiften. Efter som lokalerna är gratis så är det inte så mycket som kostar förutom utrustning och ledare. Framför allt för dansen har bidragen varit viktiga. Tidigare fanns det en "det är väl bara att gå och dansa-mentalitet" men det är väl klart att de som vill gå på riktig dans med avlönade ledare för att ha möjlighet att utvecklas ska kunna göra det, säger hon.

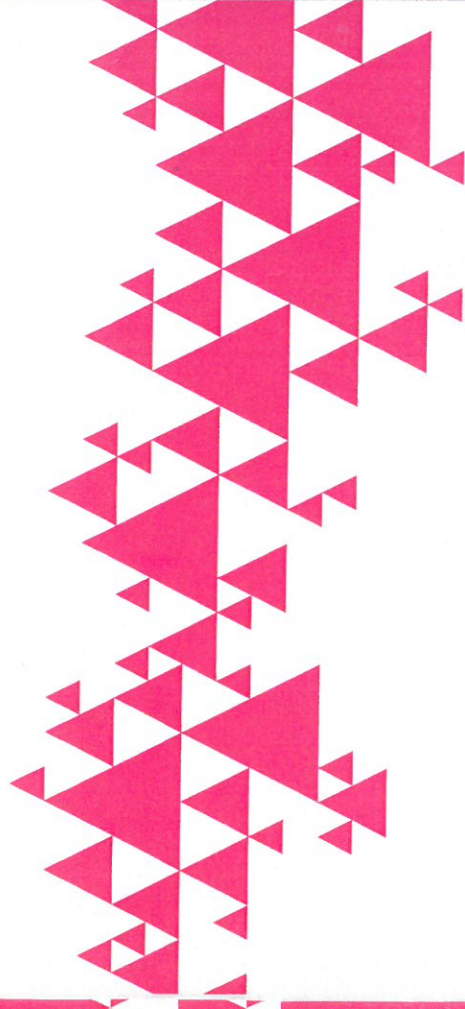

TRÄFFA KOMPISAR ÄR DET VIKTIGASTE

För Ibrahim, Farah och Abdul Karim är Vävalla fritidsgård platsen dit de går för att hänga med kompisar.

– Det är här man träffas, säger Abdul Karim.

DET ÄR FREDAG KVÄLL, fritidsgården har nyligen öppnat och besökarna börjar strömma till. Två av de som har valt att komma hit ikväll är Ibrahim och Farah. De sitter nedsjunkna i en soffa och snackar.

– Jag kommer sällan hit eftersom jag har så mycket att göra på fritiden, säger Ibrahim och berättar att han är med i både en fotbollsforening och en taekwondoförening.

Farah spelar också fotboll i en förening. De tränar flera gånger i veckan och trots att mycket av fritiden går åt, tycker de att det är bra att vara en del av föreningslivet.

– Det är ett bra sätt att skaffa vänner på och så får man göra det man tycker om, säger Ibrahim.

– Man utvecklas som spelare men man får också många nya vänner, fortsätter Farah.

När de får tid, brukar de gå till fritidsgården. Oftast blir det på fredagskvällarna och då är det häng och avslappning som gäller.

– Vi sitter och snackar och träffar vänner, säger Ibrahim. Några meter bort står Abdul Karim med en biljardkö i handen. Efter att han har placerat bollarna i triangeln och tagit bort det svarta

plastskyddet går han bort till den andra sidan av det stora biljardbordet. Han lägger den vita bollen till rätta och får till en kraftig stöt. Den vita bollen får resten av biljardbollarna att yra runt på den gröna mattan och utlösa små smällar när de krockar med varandra. Abdul Karim kommer också oftast till fritidsgården på fredagskvällarna. Det blir en del biljard berättar han men den största anledningen till att han kommer hit är för att hänga med kompisar.

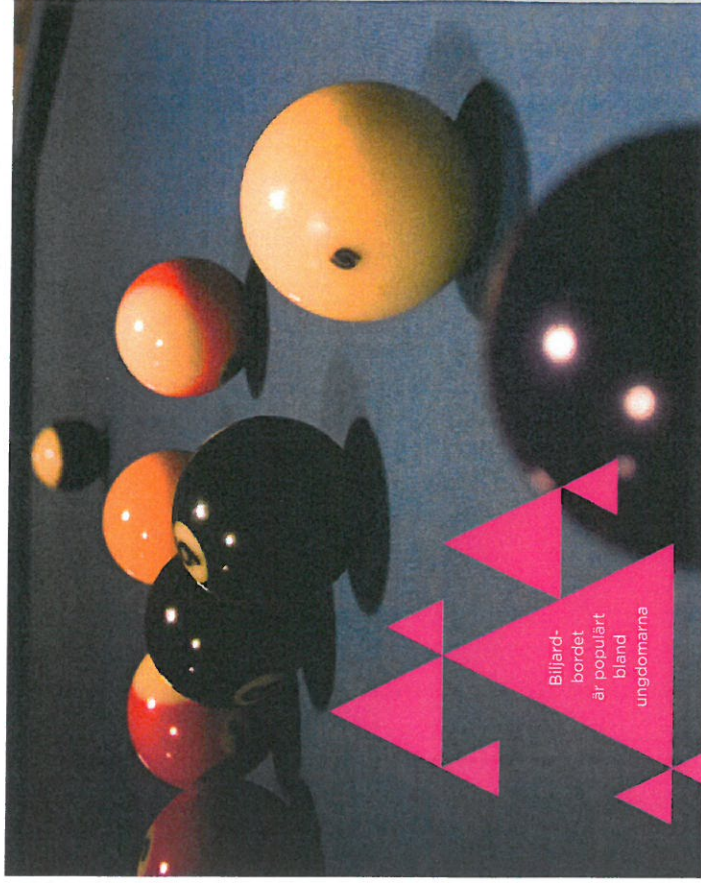
– Det är här man träffas, säger han.

Är det viktigt att ha ett ställe att kunna gå till tycker du?

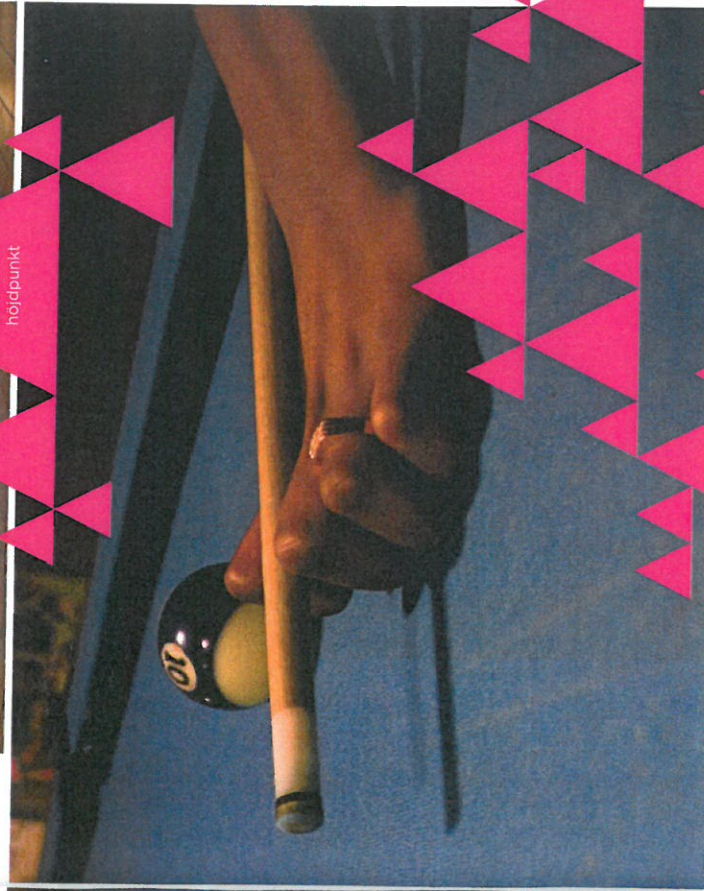
– Ja, det tycker jag. Det blir en bättre kontakt mellan ungdomarna. Ju bättre man känner varandra desto bättre kontakt får man.

Rund-
pingsis är
fredag-
kvällens
högdpunkt

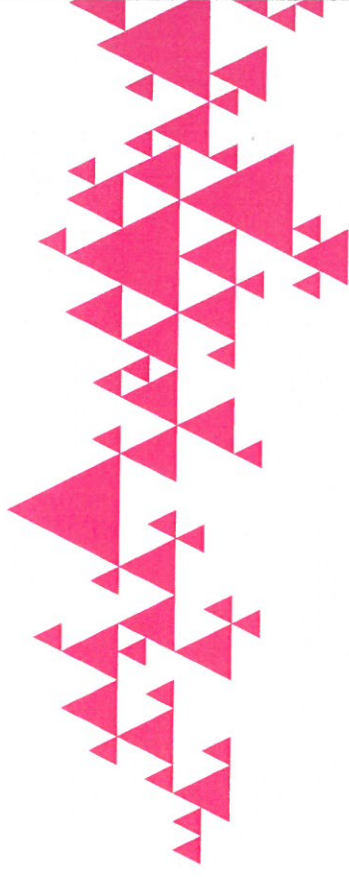
Biljard-
bordet
är populärt
bland
ungdomarna

VÄGEN TILL MÅNGA AKTIVITETER GÅR GENOM LÅDAN

Hopptävlingar, filmkvällar och Killerboll. På Vivalla fritidsgård kan de som vill arrangera en aktivitet lägga ett förslag i förslagslådan.

– Ungdomarna får vara delaktiga genom hela processen, säger Mia, biträdande fritidsgårdschef.

EN RÖD LJUSSLINGA ÄR UPPSATT på en av väggarna inne på Vivalla fritidsgård. Den är formad som en gigantisk pil som pekar ner mot en låda av trä. Förslagslådan är svår att missa.

På ett bord bredvid finns papper och pennor. De barn och ungdomar som önskar arrangera en aktivitet kan skriva sin idé på ett papper och lägga i lådan. Det kan handla om vad som helst; hopptävlingar, filmkvällar, lägerresor eller fotbollsturneringar. Fritidsgårdspersonalen går sedan igenom de inkomna idéerna på sina personalmöten.

– Vi svarar på alla förslag. Ibland har de inte skrivit sina namn på pappret och då svarar vi skriftligt. Annars går vi och pratar med den som har kommit med förslaget. Det är viktigt att alla får svar på sina idéer och önskemål, säger Mia.

Hon berättar att personalen försöker tillgodose allas idéer. Men ibland kan det vara så att en önskad aktivitet inte är genomförbar.

– Till exempel om någon vill övernatta någonstans och vi inte har personal till det just då så kan vi diskutera idén tillsammans med personalen och kanske omarbeta den lite och göra en light-version istället. Ofta är det aktiviteter som är väldigt enkla att genomföra och som

Sandra och Abdiasis lägger ett förslag i lådan

inte kräver så mycket, säger Mia och berättar om en hopptävling som några besökare på fritidsgården arrangerade.

– De band ett snöre i taket och sen skulle deltagarna se vem som kunde hoppa högst och nå snöret. Ungdomarna stod i kö för att få prova.

Tanken med förslagslådan är att ungdomarna ska kunna vara delaktiga genom hela processen att arrangera en aktivitet. Fritidsgården har köpt in några surfplattor och dessa får ungdomarna använda för att själva ta reda på vilka eventuella kostnader deras aktivitet kommer att kräva och hur de kan gå till väga för att göra idén till verklighet. På surfplattorna finns också affisch-appar som ungdomarna använder sig av för att designa affischer som sedan sprids på Facebook och sätts upp på fritidsgården och på skolan.

Förslagslådans popularitet varierar. Under vissa perioder används den flitigt av ungdomarna och ibland är intresset lågt. Mia uppskattar att den genererar cirka 30 till 40 aktiviteter varje år.

– Men lådan är inte det enda sättet att få till en aktivitet på. Vissa tycker det är avskräckande att fylla i en lapp och då brukar jag säga att strunt i den så pratar vi om det istället. Det gäller att hitta en form som fungerar, säger hon och fortsätter:

– Det viktigaste är att idén och genomförandet faktiskt är ungdomens, hela vägen igenom. Vi har jobbat mycket med delaktighetsbegreppet och vad det faktiskt står för. Vi vill att ungdomarna skapar

och är producenter av egna idéer och vi finns med som coacher, mer eller mindre, beroende på hur självgående ungdomen är.

Vid varje terminsslut uppmärksammas de barn och ungdomar som har genomfört en aktivitet genom ett diplom och en applåd. Fritidsgårdspersonalen sätter även upp en affisch där de skriver ett tack till de som har arrangerat något.

– Det är tänkt som en inspiration till andra. De ser att om de gör något kan de också få sitt namn på väggen, säger Mia.

11-åringarna Sandra och Abdiasis besöker fritidsklubben några dagar i veckan. De har aldrig använt sig av förslagslådan.

– Vi har inte kommit på något som man skulle kunna göra men om vi gör det så tänker vi använda den. Jag tror de skulle lyssna på oss, säger Sandra.

När hon besöker fritidsklubben gillar hon att sitta och pyssla och Abdiasis spelar gärna pingis när han är här. Men extra roligt brukar det vara inne i minihallen när de spelar Killerboll, berättar de.

– Jag önskar att vi hade kunnat spela Killerboll oftare, säger Abdiasis.

– Det kan vi ju lägga som förslag i lådan, utbrister Sandra.

Kompisarna går bort till förslagslådan. Pilen på väggen får pappret som de skriver sin idé på att lysa rött. De skriver sina namn och lägger brevet på lådan.

Förslagslådan inne på fritidsgården är svar att missa

Lejla tycker det är kul att arbeta i caféet på Vivalla fritidsgård tillsammans med sina kompisar. Hon ser fram emot konserten med One Direction

RAMYAR OCH LEJLA BAKAR HELA VÄGEN TILL STOCKHOLM

Att få se ett liveuppträdande med pojkbandet One Direction har länge stått högt upp på önskelistan för Ramyar, Lejla och deras kompisar. Genom att arbeta i caféet på Vivalla fritidsgård ska deras önskan gå i uppfyllelse.

"Personalen behöver hjälp i caféet ibland så det är ett bra sätt att hjälpa till på och samtidigt tjäna ihop till något som man önskar sig", säger Ramyar

RAMYAR FÖRBEREDER kvällens bak. Mjöl, socker och bakplåtspapper åker fram från kökskåpen och placeras på en diskbänk bredvid en mängd av köksverktyg. Hon delar på tjänstgöringen i caféet tillsammans med ett gäng kompisar på tio, elva personer.

– Mest blir det att vi bakar saker som vi sedan säljer. Vi lagar också mat i bland, säger Ramyar.

Nu är siktet inställt på ett datum i juni. Istället för att få pengar för sin möda har ungdomarna nämligen gjort en överenskommelse med personalen på fritidsgården. Dealen är att de jobbar i caféet mot att de får en resa till Stockholm för att se det brittiska pojkbandet One Direction på Friends Arena i mitten av den första sommarmånaden.

– I gruppen har vi alltid snackat om att vi ville se dem live. Personalen berättade att de kunde fixa biljetter till konserten om vi jobbade i caféet, berättar Ramyar.

Sagt och gjort. Överenskommelsen gjordes i oktober och sedan dess har hon och kompisarna arbetat här med jämna mellanrum. Ramyar tycker att det är ett bra sätt att få sin önskan igenom på.

– Personalen behöver hjälp i caféet ibland så det är ett bra sätt att hjälpa till på och samtidigt tjäna ihop till något som man önskar sig, säger hon.

MALIKA HAR UTVECKLAT BASKETEN I VIVALLA

När Malikas dotter ville börja spela basket fanns det ingen sådan verksamhet för tjejer i Vivalla. Det löste Malika genom att starta Örebro Multi Basketklubb. Nu spelar cirka 150 tjejer mellan sex och tjuugo år i föreningen.

Tränaren
Rafah
peppar
tjejerna under
övningen

DET ÄR EN KYLSLAGEN FREDAGKVÄLL. Vintern har ännu inte släppt sitt grepp om Örebro och Vivalla. Utanför idrottshallen ligger drivor av snö. Malika öppnar dörren till hallen och vi träder in i värmen. Hit in når inte vintern. Träningen är i full gång och ett 20-tal tjejer i tio-årsåldern studsar varsin basketboll mellan några koner som är utplacerade på det gröna golvet.

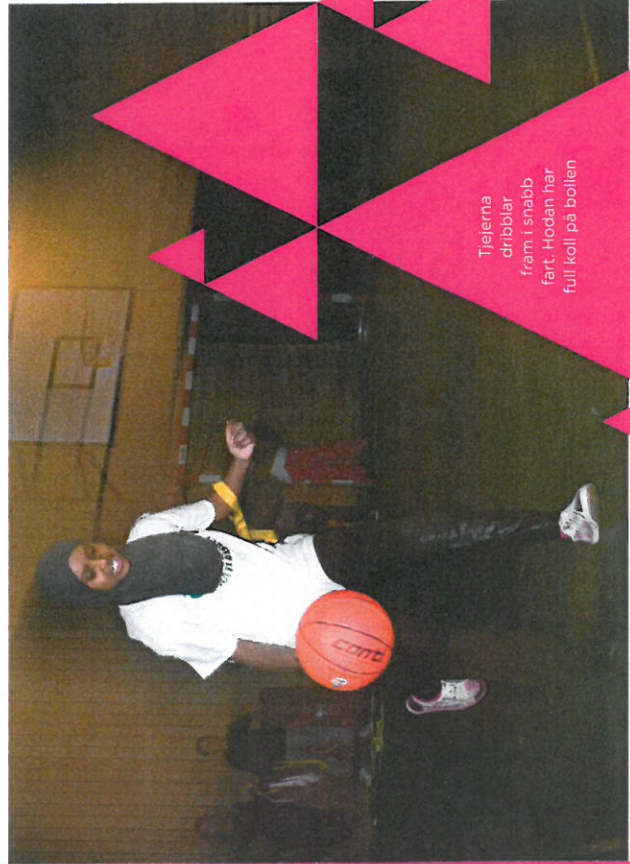
- Kom igen nu tjejer, ropar tränaren Rafah som leder träningen. Hon klappar sina händer för att peppa ungdomarna. Tempot är högt och tjejerna dribblar den tunga bollen framåt med stor säkerhet.
- När Malika startade föreningen fanns det ingen möjlighet för tjejer att utöva sporten i Vivalla. Nu har Örebro Multi Basketklubb cirka 150 medlemmar i åldrarna sex till tjuugo år.
- Först var det bara för muslimska flickor men ganska snart öppnade vi upp verksamheten för alla flickor. Klubben växte snabbt och i dag har vi flera lag i seriespel. Många av dem är framgångsrika, säger Malika.
- Föreningen har inte bara basket på sin agenda. De sysslar också med mycket social verksamhet. Varje vecka håller de sykurs och matlagingskväll och en gång i månaden arrangerar föreningen också en kulturkväll.

– På kulturkvällarna serveras det mat från olika länder, vi har mo-devisningar, dansuppvisningar med mera och på dessa är alla åldrar välkomna, berättar Malika.

Liksom alla andra föreningar i Vivalla, får Örebro Multi Basketklubb låna idrottshallen gratis när de bedriver sin verksamhet. Det ser Malika som en viktig framgångsfaktor i samarbetet med kommunen. Andra framgångsfaktorer för föreningens verksamhet som hon nämner är bland annat att barn har möjlighet att börja träna vid en tidig ålder, att man har ledare som är goda förebilder och att man har sociala aktiviteter vid sidan av basketen där även föräldrarna inkluderas vilket ger en god kommunikation mellan dem och föreningen.

Malika har lagt ner mycket tid på föreningen och blev så småningom anställd på fritidsgården som basketutvecklare och fritidsledare.

– Fritidsgården har ett stort förtroende bland de som bor i Vivalla och Malika har en stor del i det, säger Mia, biträdande fritidsgårdschef.

Tjejerna dribblar fram i snabb fart. Hodan har full koll på bollen

Malika startade föreningen Örebro Multi Basketklubb för att tjejer i Vivalla skulle kunna börja spela. Till höger: Tränaren Rafah

FRAMGÅNGSFAKTORER ÖREBRO

+ Fria lokaler till föreningar:

Genom att alla föreningar som bidrar till en utveckling av området får låna idrottshallarna gratis har de möjlighet att utveckla sina verksamheter.

+ Tydligt politiskt uppdrag:

Blev starten för ett brett samarbete mellan fritidsklubben och förenarna i området. I dag utförs en stor del av fritidsklubbens aktiviteter av föreningar. Numera kan ungdomarna också gå till fritidsgården även på lördagar då den hålls öppen med hjälp av föreningar.

MIA "Det är bra med ett uppdrag att luta sig tillbaka mot. Vi behöver inte gissa eller själva hitta på vad vi ska jobba med."

+ Bidrag på 1000 kr/barn/år att betala kulturstudiecirkel med:

Har lett till att fler ungdomar har kunnat delta i aktiviteter.

+ Samverkan med Öbo - det kommunala/lokala bostadsföretaget:

Samverkan med Öbo sker på många olika sätt och har gett många möjligheter. Ofta handlar det om olika uppdrag som genererar i pengar som till exempel möjliggör ungdomars resor med mera. Bland annat tar niondeklassare med sig barn från fritidsklubben ut för att städa en gata en gång i veckan.

MIA "Öbo har en stark roll i området och tar ett stort socialt ansvar. De är öppna för förslag och är villiga att hitta olika lösningar för samverkan."

+ Områdesgruppen:

Skapar en förståelse för varandras verksamheter.

MIA "Viktigt att så många som möjligt är på samma bana."

+ Stor föreningsmedverkan i kommunens fritidsverksamhet:

Barnen får större utbud av aktiviteter och en möjlighet att prova på mer än vad endast fritidsgårdens personal kan erbjuda.

+ Nära samarbete med skolorna:

Fritidsgården och föreningar nyttjar skolans lokaler gratis. Skapar större möjligheter för verksamheten.

+ Mycket välstrukturerat arbete:

Tydliga målskrivningar på olika nivåer hjälper personalen att jobba medvetet.

+ Lokala traditioner viktigt. Arena för samverkan:

Familjefesten är ett exempel på detta. Föreningar, boende i området och personalen på fritidsgården hjälps åt för att göra det möjligt.

+ Spindel i nätet:

Jabbe, med rötter i Vivalla, jobbar en kväll på fritidsgården och resterande tid har han som uppgift att stötta och utveckla lördagsöppet på fritidsgården men även att få igång och sköta arbetet runt studiecirklar i musik och dans. Jabbes lön finansieras av Studieförbundet Bilda.

MIA "Eidsjälars överlag är viktiga resurser att ta till vara på!"

+ Anställda ledare från området som överbrygger språk- kultur- och religionsbarriärer med kompetens att bedriva ungdomsverksamhet:

Malika och Jabbe är två exempel på detta.

MIA "Vi har skrivit in i vår verksamhetsplan att vi ska ha en dynamisk personalgrupp, dels för att utveckla verksamheten men också för att våra barn och ungdomar behöver olika förebilder för förtroende och förståelse, språk och religion med mera."

+ Spontanidrott/sommarlovsaktiviteter:

Genom Örebroandans öppnar idrottshallarna upp för spontanidrott på fredags- och lördagskvällar. På detta sätt nås cirka 5 500 ungdomar i Vivalla.

MIA "Det finns många som vill sporta men som inte vill vara med i föreningar. Av de 5 500 ungdomarna är 3 066 tjejer vilket vi tror är ganska ovanligt."

+ Tillit till verksamheten:

Genom att fritidsgårdens personal visar att de är seriösa, stabila, professionella och går att lita på har de vunnit stor tillit bland de boende i området.

+ Beredskap att snabbt fånga upp intressen:

Vägen mellan idé och förverkligande ska vara kort. Frågor ska bli besvarade direkt.

+ Balans mellan fritidsgård och föreningsliv/ideella organisationer:

En ömsesidig relation. Man ska ha glädje av varandra.

+ Allt är möjligt-inställning:

Det är vägen till en aktivitet som är det viktiga. Att våga prova är viktigt.

+ Kommunen stöttar genom att anställa föreningsledare:

Skapar större möjligheter för att utveckla vissa verksamheter i området.

MIA "Vi har en baskettränare och en fotbollstränare anställda med uppgiften att utveckla basket- och fotbollsverksamheten".

+ Aktörer in i fritidsklubben:

Att ha en fritidsklubb som arena för att bjuda in fler aktörer som kan få barnen att prova på nya saker.

+ Ordning och reda, samt tillit till föreningsledaren:

Gör att föräldrarna vågar släppa iväg sina barn. Skapar också ett bättre klimat mellan de vuxna i de olika verksamheterna.

MIA "För långvarig samverkan krävs tillit."

+ Stjälta goda idéer:

Att även göra sådant som man själv inte är upphovsmakare till men som utvecklar verksamheten, som till exempel Örebroandan.

+ Idrottslyftet:

Gör det lätt för föreningar att komma in i fritidsklubben och få ekonomiskt stöd.

+ Låt alla bidra med just sin kompetens:

Breddar ungdomars valmöjligheter. Alla kan inte vara bra på allt.

+ Samverkan ej konkurrens:

Uppléver konkurrens men försöker motverka, till exempel genom Familjefesten.

FAKTA

De föreningar som är baserade i Vivalla och som aktivt arbetar för barn och ungdomar i området, samt bidrar till en utveckling av detta, får hyra kommunens lokaler gratis i stadsdelen. Förhållningsättet baseras på ett politiskt beslut som togs för ett flertal år sedan och är tänkt att göra det lättare för föreningarna i Vivalla att utveckla sina verksamheter. Genom att de har gratis lokalhyra får föreningarna istället råd med att till exempel anställa ledare till sina aktiviteter. Detta system finns också i stadsdelen Brickebacken i södra Örebro.

ALL- AKTIVITETS- HUSET LINDÄNGEN, MALMÖ

Dans, bakning, fotboll, pyssel, kampsport, pingis – listan kan göras ännu längre. På Allaktivitetshuset Lindängen är det lätt att starta en aktivitet. Genom att låta deltagarna själva styra vilka aktiviteter som ska finnas och genom att allt är gratis har man hittat ett framgångsrikt recept för att nå oorganiserade barn, ungdomar och vuxna.

Karin Rahnberg
och Said
Mekahal på
Allaktivitetshuset
Lindängen

LINDÄNGEN ÄR ETT MÅNGKULTURELLT bostadsområde i Malmö med cirka 6 500 invånare. Stadsdelen ses som en socialt utsatt del av staden – arbetslösheten är hög, det sociala utanförskapet är stort och det finns få föreningar i området. Inne på Lindängeskolan finns Lindängens Allaktivitetshus som samverkar med en mängd olika aktörer för att starta upp aktiviteter för de boende i området. Det kan handla om allt från sportaktiviteter till språkundervisning, läxhjälp och frukostservering. Samverkan sker bland annat med skolan, Röda Korsets Ungdomsförbund, Individuell Människohjälp, Rädda Barnen och HK Malmö. Allaktivitetshuset är dessutom en del i Områdesprogram Lindängen där Malmö stad lyfter de fem mest socialt utsatta områdena i staden. Genom områdesprogrammet finns en rad olika arbetsgrupper för planer gällande Lindängen där samarbete sker med bland annat biblioteket, fritidsgården och fältgruppen.

Lindängens Allaktivitetshus samverkar alltså med många aktörer, men den kanske allra viktigaste är de boende i området.

– Det är deras behov och önskemål som styr vilka aktiviteter som finns. Delaktighet är a och o för att nå organiserade människor. Alla

ska kunna känna att detta är deras allaktivitetshus. Vår vision är att våga testa och prova sig fram. Det är bättre att begå misstag och göra om än att aldrig våga försöka, säger sektionschefen Karin Rahmberg.

Alla aktiviteter är gratis för deltagarna och det finns aktiviteter för alla åldersgrupper. Detta är två viktiga framgångsfaktorer för att nå oorganiserade barn, ungdomar och vuxna, tycker Karin och Said Me-kahal (aktivitetssamordnare).

– I Sverige delar man upp mycket efter ålder, men vi tror att det är bra med många olika åldrar i samma verksamhet. Det gör att föräldrar får en bättre förankring till sina barn, när till exempel en mamma kan delta i samma aktivitet som sitt barn eller att föräldrar och barn kan komma samtidigt men gå på olika aktiviteter, säger Karin.

– Det gör också att folk lär känna varandra över generationsgränserna och det i sin tur bidrar till att området blir lugnare, fortsätter Said.

– Man vill ju inte förstöra ett ställe där ens mamma går och deltar i aktiviteter, tillägger Karin.

Då allt är gratis är det viktigt med idéellt arbete för att få det att gå ihop och enligt Said och Karin har det aldrig varit något problem.

Många av Allaktivitetshusets aktiviteter drivs nämligen av ungdomar och vuxna från området som ställer upp frivilligt. Några av dessa får vi möta längre fram i detta kapitel.

– Man vill ha en aktivitet och hur kan det då gå att lösa? Om alla drar sitt strå till stacken och hjälper varandra och jobbar tillsammans så fungerar det, säger Karin.

– Det leder också till att delaktighet sker i varje vrå i hela Allaktivitetshuset, fortsätter Said.

Att finnas i skolans lokaler ser de båda som en annan viktig framgångsfaktor.

– Oavsett vilken kultur man kommer från så känner man till skolan och ser oftast den som en trygg plats, säger Karin och fortsätter:

– Och genom att ha aktiviteter i anslutning till skoldagens slut så blir det enklare att nå barnen och ungdomarna. Går de hem så kommer de inte tillbaka, det gäller framför allt för flickorna som har lättare för att fastna i sysslor i hemmet än vad pojkarna har.

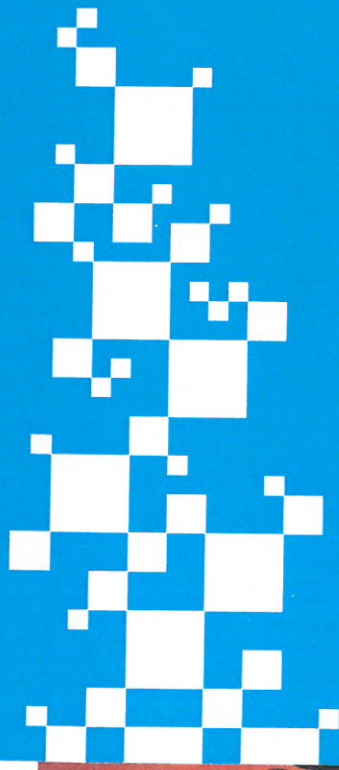
Karin och Said sysslar med mycket uppsökande verksamhet och rör sig ofta runt på skolan för att få bättre kontakt med ungdomarna och för att "fiska ledare" till aktiviteterna.

– Mycket av vår verksamhet bedrivs utanför de tider som vi är på plats i verksamheten, säger Karin.

Att de båda har intagit en form av "spindel" i nätet"-roll ser hon och Said som en framgångsfaktor. Eleverna på skolan kommer till dem med alla möjliga sorters frågor. Vissa får de vidarebefodra till områdeskoordinatör som arbetar på Framtidens hus som finns i området. Andra frågor kan de själva hjälpa ungdomarna med att få svar på.

– Jobbar man i ett område som Lindängen så är man en allt i allo. Man måste ha en bred kunskap om området och de verksamheter som finns här. Genom att få elever och boende att känna att de kan lita på oss så har man vunnit mycket. Tillit är jätteviktigt, säger Said.

"MAN VILL JU INTE FÖRSTÖRA ETT STÄLLE DÅR ENS MAMMA GÅR OCH DELTAR I AKTIVITETER"

INGA RECEPT ÄR FÖR AVANCERADE PÅ AFTER SCHOOL

När många av deltagarna i matlagningsgruppen på Lindängeskolan skulle sluta nian ville de fortsätta laga mat tillsammans. De bildade därför After School genom Allaktivitetshuset. Varje torsdag fylls nu skolans hemkunskapssal av dofter från hela världen.

AMELIA, JOHANNA OCH JENNY står framför ett bord fullt av ingredienser. Tomater, sallad, fisk, kött, flera olika sorters oljor och en mängd kryddor breder ut sig på bordet. När dagens After School är slut ska gruppen ha omvandlat den stora mängden råvaror till dumpings, en asiatisk maträtt som består av små kokta degknyten med olika innehåll. Avancerat? Absolut! Det är just därför som gruppen vill prova på att laga det.

– Vi ger förslag på vad vi ska laga och sen köper Allaktivitetshuset in råvarorna eller så går vi själv och handlar med deras matkort, säger Amelia.

After School är en fortsättning på en matlagningsgrupp som tidigare var en del av Allaktivitetshusets verksamhet. När många av deltagarna i gruppen skulle börja i gymnasiet och då försvinna från skolan kände de att de ville ha en möjlighet att fortsätta komma hit, berättar Amelia.

– Vi pratade med ledarna om att starta en grupp för att vi skulle kunna fortsätta att laga mat tillsammans och umgås.

Sagt och gjort. Varje torsdagseftermiddag träffas nu ett gäng på åtta till tio stycken för att ge sig på nya, spännande recept. Men After

School är mer än bara matlagning. Det handlar också mycket om att ha ett forum där man kan umgås och diskutera saker.

- De pratar mycket om livsfrågor, hur man kan handla i olika situationer till exempel. Det kan vara diskussioner om skolan, fritiden, alkohol och droger och så vidare, säger sektionschefen Karin.
- Det är ett bra sätt att diskutera dessa frågor när man lagar mat. Det blir inte så krystat, fortsätter aktivitetsledaren Elna.

För Johanna som går andra året på gymnasiet är After School en

välkommande paus från allt pluggande.

- Det är skönt att komma hit och göra något som inte är plugg. Sen är det såklart också roligt att laga mat och äta tillsammans. Mat blir godare när man har lite sällskap, säger hon.
- Utan Allaktivitetshuset hade det varit mycket svårare. Vi får gratis lokaler och pengar till varorna och utan den hjälpen hade nog inte blivit något. Genom Allaktivitetshuset blir det lätt att förverkliga sina idéer, fortsätter Amelia.

Jenny, Amelia och Johanna gör igenom ingredienserna som ska ingå i dagens matlagning. De ska ge sig på den avancerade rätten dumplings

Chantal får iväg ett skott mot mål medan resten av gruppen hejar på

ROLIGA TIMMEN SKAPAR FÖREBILDER

Pingis, basket, straffläggning och olika lekar. På Roliga timmen för årskurs ett till fem som går av stapeln varje torsdag i Lindängeskolas sporthall, är det barnen själva som bestämmer vad de ska göra. Men Roliga timmen är mer än bara kul aktiviteter.

BARNEN STÄLLER UPP SIG i ett led framför ett av de två fotbollsmålen. Det är dags för straffläggning. Tredjeklassaren Karol tar sats och får iväg ett skott mot målvakten som inte når bollen. Nätet rasslar till. Mål! Resten av gruppen hurrar. Näst på tur är andraklassaren Soliana. Hon skjuter och trots att skottet är hårt, lyckas målvakten rädda denna gång. Gruppen hurrar ändå, stämningen är på topp. Roliga timmen är en höjdpunkterna under veckan tycker Soliana.

– Vi gör många olika saker och det är kul. Basket är roligast. Jag tycker om Allaktivitetshuset för de gör så roliga saker för oss, säger hon.

Genom att låta barnen själva få bestämma vilka aktiviteter de ska göra, känner de sig mer delaktiga i verksamheten, säger sektionschefen Karin.

– Då känner de att detta är ”min idé” och då blir det extra roligt för dem. De känner att de kan påverka.

– Grunden till Roliga timmen är att vi ska arrangera det barnen efterfrågar, fortsätter Said, aktivitetssamordnare.

Roliga timmen leds av anställda aktivitetsledare och äldre elever på skolan som ställer upp idéellt. Dagens aktiviteter är sjundeklassaren

Amad med och håller i. Han stöttas i sitt arbete av personalen på Allaktivitetshuset.

– Det är roligt eftersom jag kan lära de yngre en massa saker och kan göra lekar som de aldrig har provat förut och de lär mig mycket också, säger han.

Amad är glad över att ha fått möjligheten att leda Roliga timmen.

– Jag lär mig att handskas med barn och hålla i aktiviteter. Hade inte Allaktivitetshuset funnits så hade jag ändå försökt att arrangera något likt det här för barnen i området, säger han.

Tanken med att låta de äldre eleverna på skolan leda de yngre är att få till en mix av olika åldrar. Det i sin tur resulterar i en bättre stämning på skolan, berättar Said.

– De lär känna varandra och de äldre eleverna blir förebilder för de yngre. Det gör att de växer som människor och får lära sig att ta

ansvar, säger han.

– Några av ledarna har tidigare haft stämpeln ”problembarn” och sen plötsligt får de höra att de är duktiga. Det ger dem en positiv bild att leva upp till istället och det är mycket utvecklande för dem, fortsätter Karin.

Said berättar att många ungdomar som bor i området aldrig har fått vara barn. Många har flytt från sina hemländer och har varit att tvungna att växa upp direkt.

– Men sen kommer de hit och får jobba med barn och arrangera aktiviteter. Då får de själva vara barn ett tag, säger han.

Amad plockar upp fotbollen och barnen beger sig bort mot en låda fylld av bananer och äpplen. Frukstunden avslutar dagens Roliga timme och av barnens leenden och skratt att döma, längtar nog de flesta av dem redan till nästa gång.

Frukstunden är alltid en uppskattad avslutning på Roliga timmen

Sjundeklassaren Amad leder dagens aktivitet. Han är glad över att ha fått möjligheten att jobba med Roliga timmen

ETT FRAMGÅNGSRIKT RECEPT

Karin och Said har märkt att det har varit ett framgångsrikt recept att låta äldre elever leda de yngre.

- Det handlar om ett förhållningssätt som innebär att tro och lita på människors förmågor, att alla ska få känna att de är viktiga, säger Karin.

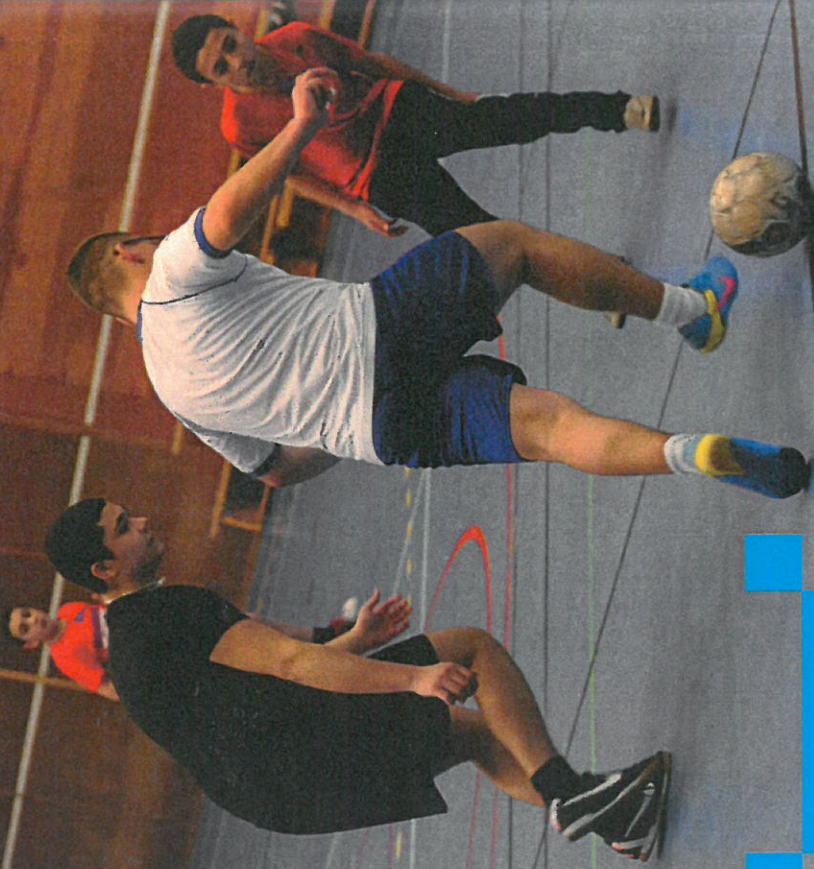
Roliga timmen är därför inte den enda aktiviteten som leds av elever. Ett annat exempel är fotbollsverksamheten på fredagarna som niondeklassaren Amir är med och håller i. Först ut är det eleverna i årskurs ett till tre som får lära sig alla Amirs tricks och senare på eftermiddagen är det dags för han själv att gå på fotbollen för eleverna i årskurs sju till nio. Amir har sökt in till barn- och fritidsprogrammet och ser det som en bra erfarenhet att ha provat på hur sitt framtida yrke kan se ut, redan innan han har påbörjat sin utbildning.

- Jag blev tillfrågad av Said om jag ville hjälpa till med fotbollen och varför inte. Jag blev glad över att han frågade och valde att hoppa på taget, säger Amir.

- Det blir som en enda stor familj i hela Allaktivitetshuset eftersom alla lär känna varandra oavsett ålder. Det gör att det blir ett helt annat flow i verksamheten, säger Said.

Han och Karin är så nöjda med Amirs arbete att de hoppas att han ska kunna fortsätta leda fotbollen vid sidan av sina gymnasiestudier.

- Han är mer än välkommen, har han tid så vill vi gärna att han fortsätter, säger Said.

Amir (i vit t-shirt) håller i fotboll för de yngre barnen i sporthallen på fredagseftermiddagarna. Han är även själv med och spelar med i gruppen för årskurs sju till nio

BAKNING POPULÄRT BLAND BÅDE TJEJER OCH KILLAR

Skoldagen är slut men precis som alla andra dagar i veckan fortsätter verksamheten i Allaktivitetshuset på Lindängeskolan. I hemkunskapssalen är det fullt ös. Här inne bakar ett tjugotal tjejer chokladbitsmuffins.

MUFFINFORMARNA SOM fjärdeklassarna Tulin och Mariam har placerat ut på en ugnsplåt väntar på att bli fyllda med smet. Med varsin sked hjälps tjejerna åt. Det gäller att vara stadig på handen så att smeten inte hamnar utanför. De klarar det galant och plåten åker in i ugnen. Dags att diska.

– Det är roligt att baka för det är spännande vad det blir för smak. Det brukar bli gott. Vi har lärt oss mycket om bakning genom att komma hit efter skolan och vi bakar hemma nu också, säger Mariam och fortsätter:
– Men diska är inte så roligt.

Bakning är en av många aktiviteter på Allaktivitetshusets veckoschema. Intresset för att delta har varit så stort att man har blivit tvungen att dela upp deltagarna på två grupper. Varannan vecka är det därför tjejer som bakar och varannan killar.

– Jag hade hellre velat se mixade grupper men deltagarna ville att det skulle vara uppdelat och vi har sagt att det alltid är deltagarna som själva ska få bestämma. Mixade grupper är en inställning som vi jobbar med och kanske kan gruppen ändras längre fram, säger Karin, sektionschef på Allaktivitetshuset.

Tulin och Mariam hjälps åt med att få ner smeten i formarna. Deltagarna får själv komma med önskemål om vad de ska baka vid varje tillfälle

Muffinsen behöver några minuter till i ugnen

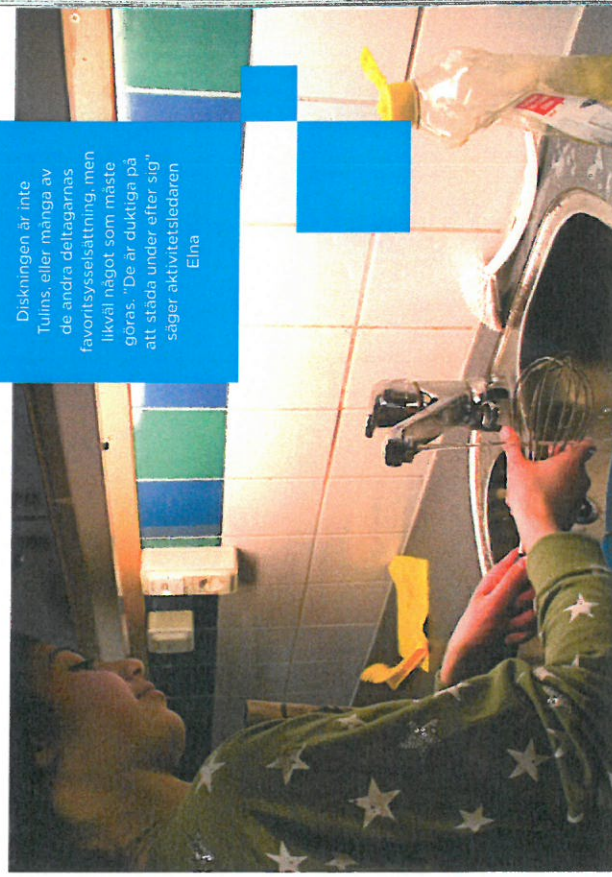
Lite Nutella och sen lite strössel innan det är dags för provsmakning av dagens skapelse

Genom att ha aktiviteter i direkt anslutning till skoldagens slut blir det lättare att få barnen och ungdomarna att aktivera sig. Hade de gått hem emellan hade de kanske lättare fastnat i sysslor i hemmet, något som gäller i större utsträckning för tjejer än för killar, tror Karin.

– Vi arbetar aktivt med att nå en lika stor andel flickor som pojkar och det har vi också lyckats med. 51 procent av våra deltagare är flickor, något som är ovanligt i ett område som Lindängen, säger hon. Att Allaktivitetshuset använder skolans lokaler för sin verksamhet är en annan framgångsfaktor.

– Skolan är en trygg plats som alla känner till och eftersom Allaktivitetshuset är för alla åldrar så deltar vissa föräldrar själva i verksamheter här. Det gör att de känner till var deras barn är, säger aktivitetsledaren Elna.

– Det är också gratis vilket gör att alla kan vara med, det blir ingen skillnad på barnen, fortsätter hon.

Diskningen är inte Tuins, eller många av de andra deltagarnas favoritsysselsättning, men likväl något som måste göras. "De är duktiga på att städa under, efter sig" säger aktivitetsledaren Elna

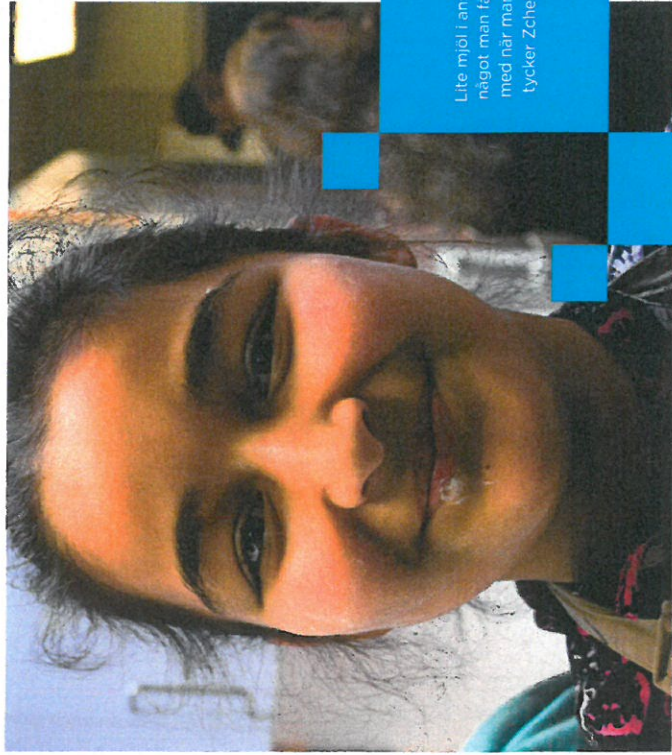
Mariam och Tulin öppnar ugnen och tittar till sina muffins. "Inte riktigt klara", konstaterar de. Att ha någonting kul att göra efter skoldagens slut är bra, tycker Mariam.

– Annars hade man bara suttit hemma och haft det tråkigt, säger hon.

– Det blir också roligare att gå till skolan när man har något kul att se fram emot, fortsätter Tulin.

Vid arbetsbanken i mitten av lokalen är kompisen Wejin i färd med att smeta Nutella på sina muffins. Sedan återstår bara lite strössel på toppen innan det är dags för det samtliga deltagare ser fram emot – att få äta det de har bakat. Wejin tycker också att det är bra att ha något att göra efter skolan.

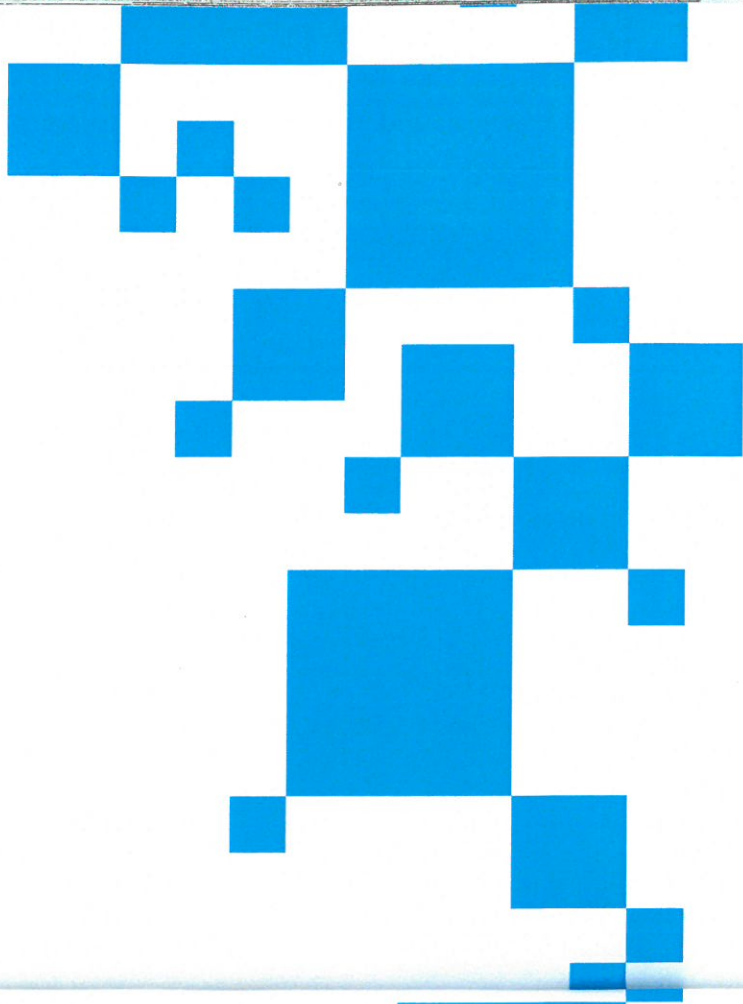
– Det är tråkigt att bara gå hem efteråt. Då är det roligare att vara här och baka och träffa sina kompisar, säger hon.

Lite mjöl i ansiktet är något man får räkna med när man bakar, tycker Zchehezad

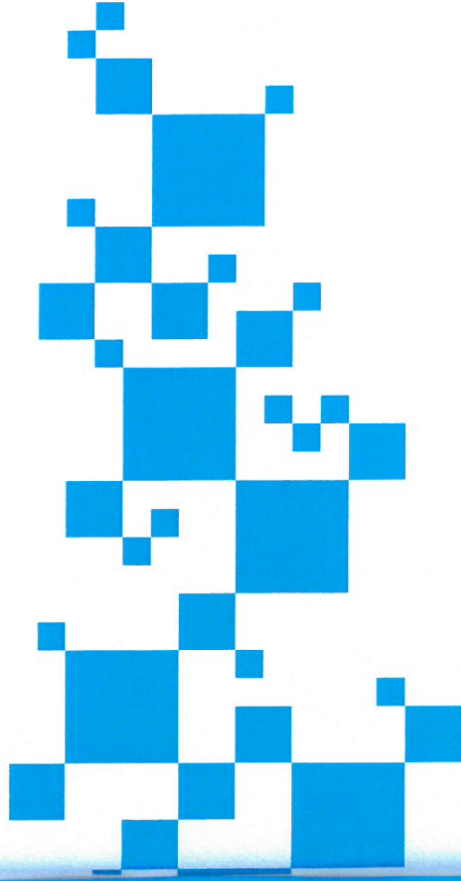
FAKTA

En viktig framgångsfaktor för att nå oorganiserade unga och vuxna i Lindängen är det tydliga politiska beslutet att Allaktivitetshuset ska använda skolans lokaler för sin verksamhet. Då man oftast inte behöver köpa in egen utrustning till sin verksamhet och då det mesta redan finns på plats, skapas större möjligheter för Allaktivitetshuset att starta upp aktiviteter tillsammans med de boende i området. Vid de tillfällen då man måste köpa in utrustning, kan skolan i sin tur använda den i sin verksamhet. Det är alltså en winwin-situation för båda parter.

UTSTÄLLNINGEN KRÄVDE HÅRT ARBETE

”Självklart”. Så blev aktivitets- samordnaren Said's svar när Malmö Museer frågade om han visste några ungdomar som kunde vara intresserade av att vara delaktiga i en utställning. Sex månader och massa hårt arbete senare var det dags för vernissage.

UTSTÄLLNINGEN GÅR UNDER namnet ”Människan i mig” och pågår mellan mars och september på Globalen på Malmö museer. Inte mindre än tio ungdomar, fem pojkar och fem flickor, från Lindängen deltar. På olika sätt gestaltar de värdeorden medkänsla, mod, ansvar, frihet, respekt och civillkurage. Sex stycken kändisar deltar också, bland annat musikern Emil Jensen och författaren Ann Heberlein. De gestaltar också de olika värdeorden i form av tal, bild, skrift och musik och tillsammans med ungdomarnas alster finns de uppsatta på uppbyggda träd inne i utställningslokalen.

En av de tio ungdomarna från Lindängen som deltar är niondeklassaren Hassan. Han har valt värdeordet ”ansvar” som han illustrerar i form av att skriva en text som han sedan har läst in. Konstformen kallas spoken word.

– Det var kul att få en helt ny upplevelse och vi lärde oss mycket. Vi hade många diskussioner om ordens betydelse, säger Hassan.

Att vara med och skapa en utställning från grunden innebär hårt arbete, berättar Said som tillsammans med en aktivitetsledare ansvarade för ungdomarnas medverkan i projektet. Under ett halvår arbe-

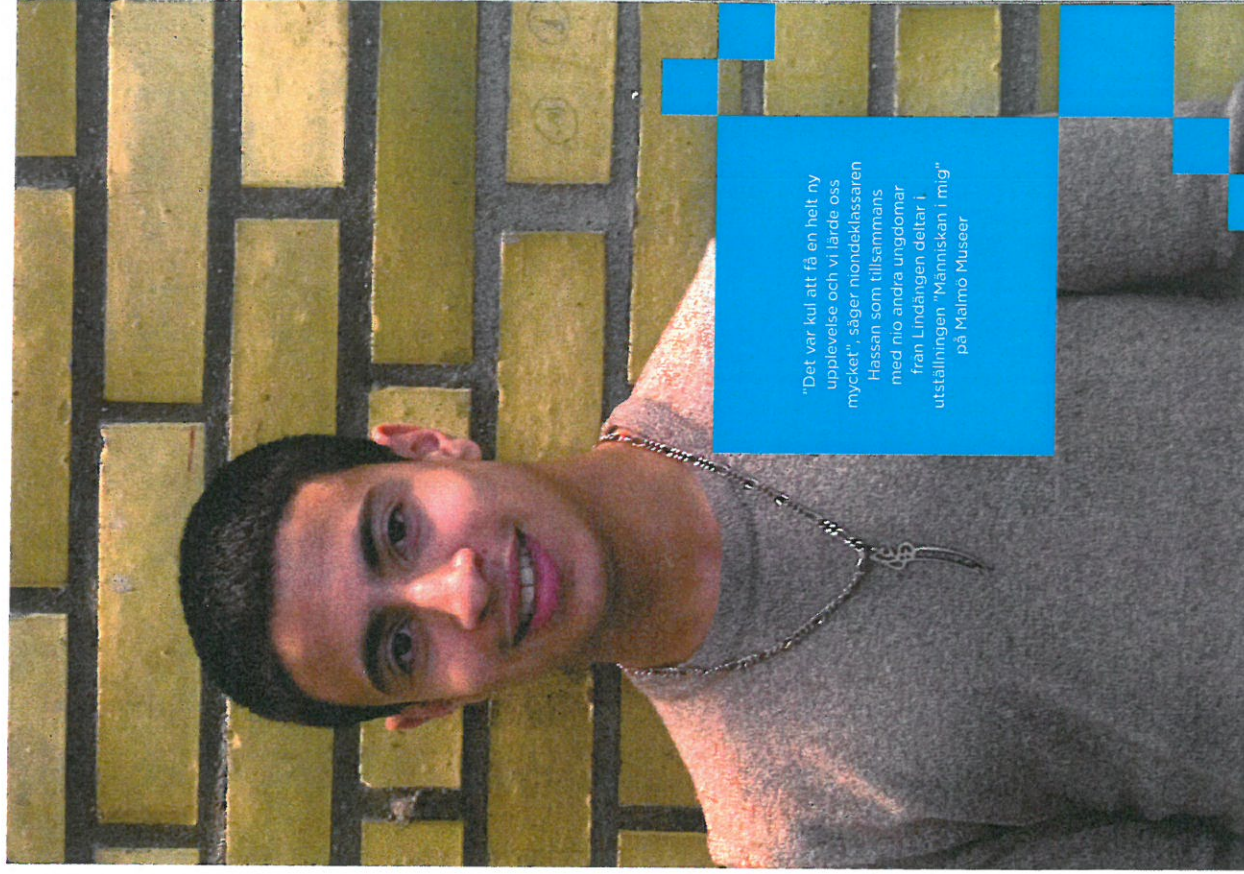
tade gruppen hårt med utställningen.

– Vi hade möte minst en gång i veckan för att hålla det vid liv. På börjar man något så måste man fullfölja det och det gjorde ungdomarna. De gav aldrig upp och det fick de mycket cred för, säger Said.

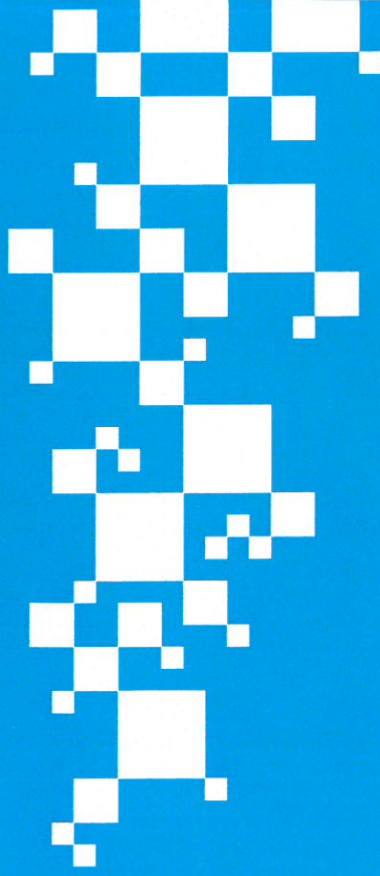
– Jag skulle jättegärna vara med i ett liknande projekt igen, säger Hassan.

Vernissagen lockade en massa besökare

"Det var kul att få en helt ny upplevelse och vi lärde oss mycket", säger pionjäraren Hassan som tillsammans med nio andra ungdomar från Lindängen deltar i utställningen "Människan i mig" på Malmö Museum

FRUKOST- KLUBBEN EN BRA START PÅ SKOLDAGEN

Smörgåsar och filmjölkl blandat med läxor och umgänge. Frukostklubben på Allaktivitetshuset Lindängen har blivit en populär verksamhet. Varje morgon kommer ett femtiotal barn och ungdomar hit för att börja sin skoldag med en ordentlig frukost.

KLOCKAN HAR BLIVIT halv åtta på morgonen. Den första lektionen börjar inte förrän om en halvtimme men trots det har många av Lindängeskolans elever redan kommit till skolan. Fyra dagar i veckan bjuder Allaktivitetshuset på gratis frukost här i samarbete med Röda Korsets Ungdomsförbund. Sedan Frukostklubben startade 2011 har den blivit ett populärt inslag i skoldagen och varje morgon kommer mellan 40 och 50 elever och äter.

När sektionschefen Karin startade Allaktivitetshuset märkte hon att många barn inte åt frukost vilket ledde till att många hade svårt att koncentrera sig på lektioner och blev stökiga på rasterna. Hon kon-taktade Röda Korsets Ungdomsförbund och de gick igenom vilka för-utsättningar det fanns för att kunna starta Frukostklubben på skolan och hur engagemanget från Allaktivitetshuset såg ut.

- Det fanns ett behov bland barnen och ungdomarna och de prak-tiska förutsättningarna blev stora då man fick låna skolans lokaler och genom personalen på Allaktivitetshuset, kände vi att det fanns ett stort engagemang för att dra igång det hela, säger Maja Eriksson Stern på Röda Korsets Ungdomsförbund.

Marwa, Rama och Dunya passar på att hjälpas åt med laxorna mellan tuggorna

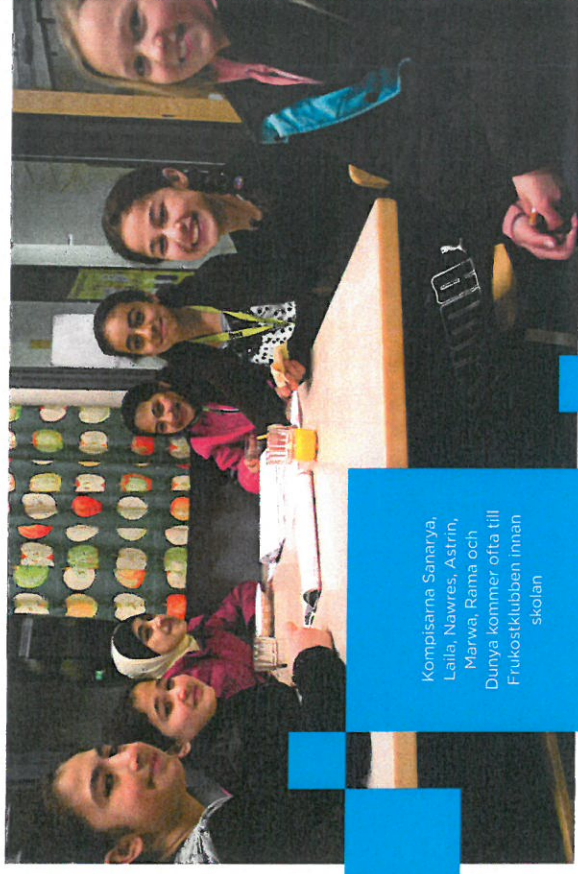
- Frukostklubben handlar om att ge eleverna förutsättningar för en bättre skoldag. Vi är väldigt nöjda med resultatet, fortsätter hon.
- Kompisarna Sanarya, Laila, Nawres, Astrid, Marwa, Rama och Dunya från femte- och tredje klass har slagit sig ner vid ett av borden i matsalen. De äter filmjölk och ostmackor och dricker juice. Frukostklubben är bra av en mängd olika anledningar, tycker de.
- När man äter en ordentlig frukost har man lättare för att koncentrera sig i skolan, säger Nawres.
- Och eftersom man redan är här på skolan så kommer man aldrig försent till den första lektionen, fortsätter Rama.
- Mellan tuggorna passar de även på att göra lite läxor. Det blir även en hel del snack och skratt.
- Hade inte Frukostklubben funnits så hade jag nog inte ätit frukost alls. Det känns inte kul att äta hemma. Det är roligare att äta och vara tillsammans med sina vänner, säger Marwa.
- Några bord sitter niondeklassaren Amir. Precis som tjejerna

tycker han att Frukostklubben är en riktigt bra grej.

- Jag är här varje morgon. Frukost håller igång din kropp resten av dagen. Åter du inte frukost får du ingen energi och kan inte fokusera på skolarbetet. Genom att äta på skolan innan lektionerna så blir det lättare att komma i tid, säger han.

Allaktivitetshuset vill skapa en helhetsbild från morgon till kväll bland eleverna och man vill också göra de så delaktiga i verksamheten som möjligt. Frukostklubben har betytt mycket i detta arbete, berättar Karin.

- Två elever hjälper till med frukosten varje morgon och det har aldrig varit några problem med att få ihop frivilliga. Det har snarare varit tvärtom, ibland har det så många att vi har fått dela upp eleverna på olika morgnar, säger hon.
- Vi har blivit en naturlig del i verksamheten och det har varit en stor framgångsfaktor för vår samverkan med skolan och Allaktivitetshuset, fortsätter Maja.

Kompisarna Sanarya, Laila, Nawres, Astrid, Marwa, Rama och Dunya kommer ofta till Frukostklubben innan skolan

FAKTA

Frukostklubbens verksamhet på Lindängeskolan kostar cirka 70 000 kronor per år och finansieras helt med externa medel. Röda Korsets Ungdomsförbund söker pengar från stiftelser och fonder och får också bidrag från näringslivet i form av varor och pengar. "Vi har som krav att alla som sponsrar verksamheten ska vara anonyma, annars finns det en risk att barnen blir reklamplågar. Men det har aldrig varit några problem med det", säger Maja Eriksson Stern.

"Äter du inte frukost får du ingen energi och kan inte fokusera på skolarbetet", säger Amir som äter frukost på skolan varje morgon som Frukostklubben håller öppet

FRAMGÅNGSFAKTORER MALMÖ

+ Aktiviteter i anslutning i skoldagens slut:

Det är lättare att nå barn och ungdomar i direkt anslutning till skolan än på kvällen.

KARIN "Framför allt gäller det flickor och yngre barn".

+ Att finnas på skolan samt att ha verksamhet i skolans lokaler:

Underlättar för att nå barn och unga. Lokaler och all utrustning finns redan på plats.

KARIN "Elever uppger att det har blivit roligare att komma till skolan. Betygen har också höjts".

+ Delaktighet:

Startar bara det som efterfrågas. Involverar boende i allt från idéer till planering, genomförande och utvärdering.

KARIN "Alla ska kunna känna att detta är mitt allaktivitetshus genom att de själva får bidra till verksamheten."

+ Spindeln i nätet:

Uppsökande verksamhet och hjälper ungdomarna och de vuxna med förmedling av kontakter.

KARIN "Samverkan med andra verksamheter är viktigt, tillsammans kan vi skapa goda förutsättningar."

+ Tillit i verksamheten:

Ett förhållningssätt som innebär att tro och lita på människors förmågor, från barn till vuxna. Genom att ha tillit får boende möjlighet att själva starta och driva aktiviteter i lokalerna.

+ Beredskap att snabbt fånga upp intressen, kort väg mellan idé och förverkligande:

Vägen mellan idé och förverkligande ska vara kort. Frågor ska bli besvarade direkt.

+ Balans mellan fritidsgård och föreningslivet/ideella organisationer:

En ömsesidig relation. Man ska komplettera varandra.

+ Mixed arbetsgrupp med anställda med olika bakgrunder, erfarenheter och utbildning, varav en del ledare från området som överbrygger språk- kultur- och religionsbarriärer med kompetens att bedriva ungdomsverksamhet:

För att lättare kunna möta ungdomarnas olika kulturella- och religiösa bakgrunder. Språket gör kommunikationen med både ungdomar och deras föräldrar lättare.

SAID "Det är absolut en framgångsfaktor".

+ Tydligt politiskt uppdrag:

Allaktivitetshuset är en del av Områdesprogrammet. Genom det finns det en rad olika arbetsgrupper för planer gällande Lindängen där samarbete sker med bland annat biblioteket, fritidsgården och fältgruppen.

+ Visionen:

Att våga testa och prova sig fram, att våga tänka utanför ramarna. Hellre göra misstag och göra om än att aldrig våga försöka.

+ Allt är gratis för deltagarna:

KARIN "En princip och nödvändighet för oss för att kunna nå barn och ungdomar."

+ Alla åldrar:

Många olika åldrar i samma verksamhet ger föräldrarna en bättre förankring till sina barns aktiviteter och skapar ett lugn i området.

+ Möjlighet att starta egna aktiviteter:

Det ska vara lätt att starta en aktivitet.

+ Öppet alla dagar i veckan:

Ger de boende i området möjlighet att delta i aktiviteter varje dag.